

WYDAWNICTWA POLSKIEGO TOWARZYSTWA LUDOZNAWCZEGO

L U D

	c e n a z ł
Tom XXXIX za lata 1948—1951 pod red. J. Gajka i T. Seweryna	87.—
Tom XL — Indeks 39 tomów, pod red. J. Gajka	87.—
Tom XLI — za rok 1954	140.—
Tom XLII — za rok 1955 (ku czci Oskara Kolberga)	130.—
Tom XLIII — za rok 1956	75.—
Suplement: H. Bittner-Szewczykowa — Materiały do bibliografii etno- grafii polskiej	55.—
Tom XLIV za rok 1957	85.—
Suplement: J. Gajek, Kwestionariusz do badań nad budownictwem wiejskim	10.—
Tom XLV — za rok 1958/59	88.—
Tom XLVI — za rok 1960	88.—
Tom XLVII — za rok 1961	85.—

PRACE I MATERIAŁY ETNOGRAFICZNE

Tom VIII/IX Prace zbiorowe, pod red. J. Gajka i K. Zawistowicz-Adamskiej, Łódź, Lublin 1950/51	120.—
Tom X cz. I pod red. K. Moszyńskiego, Kraków 1955	25.—
cz. II pod red. K. Dobrowolskiego, Kraków, 1957	45.—
Tom XI Marian Szulc, Fotografia na usługach etnogr. (wyczerpany)	17.—
Tom XII Antonina Wozaczyńska, Struktura pieśni kurpiowskich, pod red. J. Gajka i T. Strumiły, Wrocław 1956	17.—
Tom XIII Prace zbiorowe. Tom łódzki pod red. K. Zawistowicz-Adamskiej, Wrocław 1959	68.—
Tom XIV Prace zbiorowe. Śląsk Cieszyński, pod red. M. Suboczowej, Ka- towice—Cieszyn 1959	16.—
Tom XV St. Wallis i J. Ondrusz, Przysłowia śląskie pod red. St. Bąka i M. Suboczowej, Wrocław 1961, 2 vol.	78.—
Tom XVI Prace zbiorowe. Tom szczeciński pod red. J. Gajka i Z. Jankow- skiego, Szczecin 1959	20.—
Tom XVII W. Łęga, Ziemia Chełmińska pod red. J. Gajka i M. Znamierow- skiej-Prüfferowej, Wrocław 1961	72.—
Tom XVIII Prace zbiorowe. Tom lubelski pod red. O. Gajkowej	46.—
Tom XVIII, część II — Anna Czekanowska: „Pieśni Biłgorajskie”	32.—

PRACE ETNOLOGICZNE

Tom II Witold Klinger, Wschodnio-europejskie rusalki i pokrewne postaci demonologii ludowej, a tradycja grecko-rzymska, Lublin—Kraków 1950	4.50
Tom III Marian Plezia, Greckie i łacińskie źródła do najstarszych dziejów Słowian cz. I (do VIII wieku), Poznań—Kraków 1952	37.—
Tom IV Edward Karwot — Katalog magii Rudolfa (wyczerpany)	14.—
Tom V R. H. Nocoń — Dzieje, kultura i upadek Inków (wyczerpany)	45.—
Tom VI J. Czekanowski, W głąb lasów Aruwimi	45.—
Tom VII Ch. Vakarelski, Etnografia Bułgarii (w druku)	

L U D TOM XLVII

*Rektorowi,
Profesorowi doktorowi*

JANOWI CZEKANOWSKIEMU

*Seniorowi, Prezesowi i Członkowi honorowemu
Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego*

*Szermierzowi w walce o realizację
„Polskiego Atlasu Etnograficznego”*

w 80-tą rocznicę urodzin

Redakcja poświęca XLVII tom LUDU

L U D

ORGAN POLSKIEGO TOWARZYSTWA
LUDOZNAWCZEGO

ORGANE DE LA SOCIÉTÉ POLONAISE D'ETHNOLOGIE

ZAŁOŻONY W ROKU 1895

OGÓLNEGO ZBIORU TOM XLVII

ZA ROK 1961

POLSKIE TOWARZYSTWO LUDOZNAWCZE
WROCLAW 1962

KOMITET REDAKCYJNY

K. ZAWISTOWICZ-ADAMSKA, W. ANTONIEWICZ,
J. CZEKANOWSKI, J. GAJEK, A. L. GODLEWSKI,
M. ZNAMIEROWSKA-PRÜFFEROWA, R. REINFUSS,

REDAKTOR
JÓZEF GAJEK

W. W. 9/3

POLSKIE TOWARZYSTWO LUDOZNAWCZE – WROCŁAW 1962
REDAKCJA, WROCŁAW, NANKERA 4

Nakład 1800+30 egz. Ark. wyd. 49,75, druk. 44,25. Papier ilustr. V kl., 90 g, 70×100
Oddano do śladania w sierpniu 1961 r. Druk ukończono w lipcu 1962 r.
Cena zł 85.— Nr zam. 177/61 B-9

WROCŁAWSKA DRUKARNIA NAUKOWA, ŚWIERCZEWSKIEGO 19

SPIS RZECZY

I. Rozprawy.

	str.
Jan Kubary, Przyczynek do znajomości wysp Anachorites	7
Ryszard Gansiniec, Postrzyżyny w kulturze śródziemnomorskiej	49
Jan Czekanowski, Podhale w świetle antropologii	149
<u>Józef Gajek</u> , Studia nad etnograficzną regionalizacją Polski	165
Krzysztof Hofman-Liandzis, Niektóre tradycyjne uprawy na wsi polskiej w XIX i XX wieku	210
Jerzy Grocholski, Formy przesuszania zżętych zbóż w polskich gospodarstwach chłopskich w XIX/XX w.	231
Janusz Bohdanowicz, Spichrze na tle innych pomieszczeń do przechowywania ziarna w gospodarstwach chłopskich w Polsce na przełomie XIX—XX w.	283
Tomasz Skarżyński, Stodoły w polskim budownictwie ludowym XIX i XX w.	383
Kazimierz Pudło, Tradycje używania bydła rogatego do prac pociągowych w gospodarstwach chłopskich w Polsce z końcem XIX w. i w II poł. XX w.	415
Krzysztof Kwaśniewski, <u>Elementy zagrody chłopskiej związane z hodowlą w Polsce w końcu XIX i XX w.</u>	439

Sprawozdania i recenzje.

SOWIETSKAJA ETNOGRAFIJA A. N. ZSSR, Moskwa 1959, 1960, (<i>Anastazja Kojdecka</i>)	469
S. W. Kisjelow, Kratkiy очерк дреwniej istorii Chakasow Chagkiz-Abakan, 1951. (<i>Tadeusz Wróblewski</i>)	540
Dušan Drljača, Zarys stanu badań etnologicznych w Jugosławii 544	
Vilko Nowak, Slovenska ljudska kultura. Ljubljana 1960. (<i>D. Drljača i T. Skarżyński</i>)	560
Boziwoje Drobnjaković, Etnologija naroda Jugoslavije. Beograd. 1960. (<i>D. Drljača, T. Skarżyński</i>)	562
Marian Gotkiewicz, Obrzędy i wierzenia ludu rumuńskiego w połud. Bukowinie	565

L'ETHNOGRAPHIE, t. 52 Paris 1958 (<i>F. Wróblewski</i>)	str. 571
G. Brasseur, G. Savonnet, Carte Ethno-demographique. Dakar 1960. (<i>K. Kwaśniewski</i>)	578
Diogo Gomes, De la premiere decouverte de la Guinée. Bissau 1959. (<i>K. Wolski</i>)	579
KULTURA LUDOWA WIELKOPOLSKI, Poznań 1960. (<i>I. Turnau</i>)	580
Walerian Sobisiak, Rozwój latyfundiów biskupstwa poznańskiego od XVI—XVIII w. Poznań 1960. (<i>K. Wolski</i>)	584
TANCE I ZABAWY WIELKOPOLSKIE, Biblioteka Popularna PTL, t. 3, opracował A. Głapa i A. Kowalski (<i>Jan Tacina</i>)	586
Towarzystwo Naukowe Płockie 1820—1820, 1907—1957, Szkice i Materiały, Płock 1957. (<i>K. Pudło</i>)	594

III. Muzea.

Wielkopolska Sztuka Ludowa. Wystawa w Muzeum Narodowym w Poznaniu. Czerwiec—lipiec 1961. (<i>A. Głapa</i>)	596
Muzeum w Lahore (Pakistan). (<i>K. Wolski</i>)	603

IV. Kronika.

Wspomnienie o etnografii pomorskiej ks. dr Władysławie Łędze. (<i>L. Malicki</i>)	605
Dr Janina Krajewska. (<i>J. Rosen-Przeworska</i>)	609
Sprawozdanie z XXXV Walnego Zgromadzenia PTL w Szczecinie. (<i>Z. Jankowski</i>)	615
Sprawozdanie z XXXVI Walnego Zgromadzenia PTL w Białymstoku. (<i>T. Delimat i M. Suboczowa</i>)	626
Sprawozdanie z całokształtu prac PTL za 1961 r. O. G.	635

Różne.

Streszczenie w jęz. ang. i ros. (<i>E. Jeleniewski</i>)	643
Indeks XLVII t. Ludu, O. G.	685
Spis rycin i map	699
Spis treści w jęz. ang. i ros.	705

R O Z P R A W Y

JAN KUBARY*

PRZYCZYNEK DO ZNAJOMOŚCI WYSP ANACHORITES

(na Oceanie Wielkim)

Wyspy Anachorites (Les Anachorètes) odkryte przez Bougainvillea w r. 1768, leżą na 0°54' szer. pld. i 145°30' dłg. wschod., i stanowią wraz z sąsiednimi: Hermit (Los Ermitanos, Agomes), Los Monjes, wyspą Commerson, La Boudeuse, Echiquier (Ninigo), Durour, Matty i jedną w r. 1859 na 1° szer. pld. i 141° dłg. wschod. odkrytą wysepką, część archipelagu nowobrytańskiego najpółnocniejszą i najdalej do Mikronezji wysuniętą.

Znajomość nasza dotychczasowa wysp mających stanowić przedmiot zarysu niniejszego, jest dotąd bardzo ograniczona. W dziele antropologicznym Waitza¹, będącym zestawieniem wszystkich dotąd znanych badań i opisów, ledwie że spotyka się wzmiankę o tych wyspach. Meinicke² w swej monografii geograficznej zadawala się również, tylko zaliczeniem ich do archipelagu Nowej Brytanii. Mikłuchow-Macłay daje bardzo interesujące szczegóły antropologiczne o krajowcach wysp sąsiednich Tauu, Agomes i Ninigo, które jednak nie dotyczą wysp Anachorites. Jedyną wiadomość natury etnograficznej znajdujemy w notatkach Straucha³, który zastępował interesa etnografii podczas podróży niemieckiego okrętu wojennego „Gazella”. Lecz uwagi jego nie tylko że nie powiększają o wiele naszej wiedzy o tych wyspach, gdyż „Gazella” zatrzymała się

* Jan Stanisław Kubary, 1846—1896; badacz Mikronezji. W 1874 osiadł w Ponape (Karoliny); *Obrządki pogrzebowe Pelauczyków, Die sozialen Einrichtungen d. Pelauer*, (1885). *Ethnographische Beiträge zur Kenntnis des Karolinen Archipels* (1889—95).